

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 312/2025
21.08.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ... и ЂЂ из ..., које заступа пуномоћник Никола Граовац, адвокат из ..., против туженог Предузеће за водне путеве „Иван Милутиновић – ПИМ“ а.д. Београд, ради накнаде штете, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Првог основног суда у Београду и Вишег суда у Пожаревцу, у седници одржаној 21.08.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овој правној ствари **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Великом Градишту.

Образложење

Тужиоци су 18.06.2025. године подели тужбу Вишем суду у Пожаревцу против туженог ради накнаде штете због смрти блиског лица. Решењем П 35/25 од 23.06.2025. године Виши суд у Пожаревцу се огласио стварно ненадлежним за поступање по тужби тужилаца и након правноснажности решења списе доставио Првом основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду.

Први основни суд у Београду није прихватио надлежност, па је уз допис П 7280/25 од 07.07.2025. године списе доставио Врховном суду ради решавања насталог сукоба стварне надлежности, уз навођење да је у конкретном случају стварно и месно надлежан Основни суд у Великом Градишту.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 10/23) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ...10/23), Врховни суд је оценио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Великом Градишту.

Према члану 24. став 2 Закона о уређењу судова прописано је да основни суд у првом степену суди у грађанскоправном спору ако за поједини грађанскоправни спор

није надлежан други суд и води извршни и ванпарнични поступак, осим ако законом није друкчије прописано. Према члану 25. став 1. тачка 7. истог Закона виши суд у првом степену суди у грађанскоправном спору ако вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије.

Према члану 17. ЗПП суд у току целог поступка пази на своју стварну надлежност. Према члану 205. став 1. тачка 2. ЗПП, више лица могу једном тужбом тужити односно бити тужени, између осталог и ако су предмет спора захтеви, односно обавезе исте врсте који се оснивају на битно истоврсном чињеничном и правном основу и ако постоји стварна и месна надлежност истог суда за сваки захтев и сваког туженог. Према члану 209. ЗПП сваки супарничар је самостална страна и његове радње или пропуштања не користе нити штете другим супарничарима.

У конкретном случају, реч је о грађанскоправном спору због вануговорне одговорности за штету услед смрти у коме тужиоци једном тужбом остварују захтеве против истог туженог, при чему се захтеви заснивају на битно истоврсном чињеничном и правном основу, јер се односе на накнаду (материјалне и нематеријалне) штете коју је сваки од тужилаца претрпео услед смрти блиског лица. Таква процесна заједница тужилаца образује обично активно супарничарство, што има за последицу да се по сваком захтеву може донети садржајно различита одлука, па се вредност предмета спора одређује према вредности захтева сваког тужиоца посебно, у смислу члана 31. ЗПП. Како вредност сваког од захтева не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе 18.06.2025. године, те не омогућује изјављивање ревизије, ради се о спору из стварне надлежности основног суда у смислу члана 24. став 2. Закона о уређењу судова.

У односу на ову врсту спора, међутим, не постоји искључива, већ је прописана изборна месна надлежност суда у смислу члана 44 ЗПП, којом је тужиоцу дато право избора да поред суда опште месне надлежности (члан 38. у вези члана 39 став 1.ЗПП) спор покрене и пред судом на чијем је подручју штетна радња извршена или пред судом на чијем је подручју штетна последица наступила (став 1.), као и пред судом на чијем подручју тужилац има пребивалиште, односно боравиште (став 2.).

Имајући у виду наведено, у конкретном случају нису били испуњени законски услови да Виши суд у Пожаревцу, након правноснажности решења којим се огласио стварно ненадлежим, одреди Први основни суд у Београду, као стварно и месно надлежни суд за поступање у овој правној ствари у смислу члана 24. став 2. Закона о уређењу судова у вез са чланом 38. и 39 став 1. ЗПП. Ово с тога јер су тужиоци, чије је пребивалиште у ..., подношењем тужбе том суду као вишем суду са подручја њиховог пребивалишта у смислу члана 4. став 1. тачка 17. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, изабрали месну надлежност суда за поступање у овом спору према критеријуму из члана 44. став 2. ЗПП, због чега је Виши суд у Пожаревцу након правноснажности решења којим се огласио стварно ненадлежим био дужан да ради даљег поступања по тужби као стварно и месно надлежан суд одреди Основни суд у Великом Градишту, у смислу члана 24. став 2. Закона о уређењу судова, члана 17. и 19. и 44 став 2. ЗПП и члана 3. став 1. тачка 13. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава.

Из наведених разлога, применом члана 22. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**